

Pa Kolosi

Na Popodalaina na Leta

¹ Ara Paula, pana nyorogua tana Tamasa qa tinoni tagarunuqu tana Karisito i Jisu, beto i Timote na tasida.

² Na leta api sa lao tamugou pa Kolosi, agou na tinoni liosomiu beto na tinoni tarangemiu pana miu tutina na Karisito.

Na vairoqu vaialona beto na bule tana Tamasa na Tamada mi somana tamugou.

Na Vavara Paranga Jongana

³ Agei sa doru totoso qe paranga jongana lao tana Tamasa na Tamana na oda Bangara i Jisu Karisito totonai qe vavara tokanigou agou,

⁴ ura qe nongoroniria agei sa na veveina na miu rarange tana Karisito i Jisu beto na miu vairoqu lao tadira na tinoni liosodi tana Tamasa.

⁵ Na miu rarange beto na vairoqu aipira sa qai pidoko votu pana miu vera ngangalina isa sa korapa takopu vatale vanigou pa noka, ko na vera ngangali isa sa perangana qu nongoronia agou totonai qu nongoria na sosoto sa kole pa nongoro jongana

⁶ sa lame kamugou agou. Sa korapa vua beto sa korapa rerege pa doru eqa pa kasia gusu sa na nongoro jongana isa, ko tamugou ba sa korapa tugu vei isa podalai vei tu na rane qu nongoronia ko qu gigila vatalea agou sa na vairoqu vaialona tana Tamasa sa tatarae pana sosoto.

⁷ Ko na vairoqu vaialona tana Tamasa api sa qu tei nongoro vakarovia tu agou tai Epaparasi kai tinoni jongana sa mekarai nabulu tavitigei agei, beto kai tinoni roiti tarangena tana Karisito sa tokanigei agei,

⁸ beto isa sa ule vanigei agei na veveina na vairoqu sa vanigou na Gagala Tabuna agou.

Na Karisito Beto na Ona Roiti

⁹ Ko sa vei aipira sa agei sa podalai tugu na rane qe nongoronia na veveimiu agou, poni sa qeke noso vavara tokanigou beto qe tetepa vanigou sa agou ko na Tamasa mi vapugelenigou na gigalaina na ona uana tonai muna isongia agou sa na tavagigala beto na vinakabere tana Gagala.

¹⁰ Ko mu boka toania agou sa na toa sa garo beto sa qerania na Bangara, ko mu vuania doru roiti jongana beto mu ijoko pana miu gigalaina na Tamasa.

¹¹ Beto ko mu tavaneqinia doru neqi tinamasa tana ko mu vangajuria na tapata beto muke kilasa munyala. Pana qeqera

¹² mu paranga jongana lao tana Tamada isa sa vasomana isonginigita na kobuna na isisongo sa vatana vaniria ira nona tinoni qai suvere pa kabere.

¹³ Isa sa na Tamasa sa alogita pana neqi tana rodomo ko sa vakarovogita pana binangara tana Tuna isa sa roroqua,

¹⁴ na Tuna isa sa ruvtagita ko qai taleoso sira noda sela.

Na Karisito sa Poreveveina Jola

¹⁵ Na Tuna isa sa na kirena na Tamasa paena,

na pelo kimanaqedu doru vinapodaka.

¹⁶ Ko pana Tuna sa sa vapodakaniria na Tamasa
sa doru sakasava pa noka beto pa peso-
ira na sakasava tabatadi beto na paed,
ira na okokoto neqi beto na babangara,
ira qai totoli beto ira qai poredia viva.

Doru sakasava sa vapodakaria na Tuna,
ko qai podaka vania isa.

¹⁷ Na Tuna sa tei suvereona tu tonai qai oqoro
podaka doru kai sa,
ko isa tugu sa aru vaikamuniria sira doru
sakasava.

¹⁸ Na Tuna sa na batuna na ekelesia,
isa na tinina isa.

Isa sa na popodalaina,
na pelo kimanaqe sa turu mule pana mate,
ko isa sa sa momoeniria doru sakasava.

¹⁹ Ura pana nyorogua jongana tana Tamasa
sa sa kolea na tinamasa pugelena sa na Tuna,

²⁰ ko pana Tuna isa sa vaipuku tari laoniria tana
mekana isa
sira doru sakasa.

Na orunguna isa sa nyoa pa korosi
sa sa vaibuleniria sira doru sakasava pa peso
beto pa noka.

²¹ Na totoso qai jola lao pori sa qu tapikata vasou
pale ko qu kanai agou sa na Tamasa, ko na miu
roroqu beto na miu roiti qai gagale ikeredi.

²² Ba kopira pana matena na tinonina na tinina
na Karisito sa na Tamasa sa vaipuku tari mu-
lenigou sagou, ko qu turu pa moena mekana isa
na tinoni madimi, na liosomiu, beto na tinoni
kepore miu pake.

23 Ko agou ba mu aru tamania na rarange, ura qu tei tavatogasa vamauru vatale tu ko quke tavakanoko pana vera ngangalina qu isongia tonai qu nongoria na nongoro jongana. Ko na nongoro jongana isa sa sa tatarae pa doru eqa pa kauruna noka, ko na nongoro jongana isa sa qa nabulunia ara Paula.

Na Roiti tai Paula pa Ekelesia

24 Ego qa qeraniria ara sira na tapata qa gosoro talenigou agou ko ira na vitigi sa oqoro vaokotoria na vitigi tana Karisito sa qa vaokotoria pana tiniqu ko qa gosoro vania na ekelesia, isa na tinina na Karisito.

25 Na ekelesia isa sa qa tavilenia ara ko qa nabulunia pana roiti poreveveina tana Tamasa, isa na roiti poreveveina sa vanisiu isa ko ma vagore votua ara sa na paranga tana Tamasa ko mi tokanigou sa agou sau.

26 Ko isa tugu na paranga tana Tamasa api sa na nongoro golomona sa kole golomo na totoso beto na sasae tinoni qai jola lao pori, ba kopira sa sa vabola votua isa tadira nona tinoni.

27 Ira sa na Tamasa sa nyogua vagigilaniria sa na vagiso poreveveina beto na vaivagabarana jola na nongoro golomona api sa tadira na tinoni karovodi tugu vei. Na nongoro golomona isa sa api: na Karisito sa kole pa bulomiu, isa na vera ngangalina kode muna somana isongia na toa jojonga tana Tamasa.

28 Ko isa sa na Karisito qe korapa vavaqatania agei tadira doru tinoni. Doru boboka qe varoitiria ko qe paranga vabalauria sira doru tinoni beto qe vagigalairia sira doru tinoni, ko mai turu na tinoni

matuadi tana Karisito tonai mai turu pa moena na Tamasa sira doru tinoni qeu.

²⁹ Ko sa vei sa qa pavu tale vaipera vivivania ara sa na viva tana isa sa korapa roiti vaneqi viviva taqu.

2

¹ Ara qa nyoroguania ko mu gigilai agou, sa ara qa gosoro taleni tapata sa na tokamiu agou beto ira na tinoni pa Laodikeia beto ira doru qai oqoro batinisiu na matadi,

² ko na bulodi mai tavaneqi beto mai taaru vaikamu pana vairoqu, ko tonai mai tekua ira sa na gigilai sosotona poni sa mai isongia ira sa na vinasosoto neqina. Pana soana vei pira sa mai gigilaia ira sa na nongoro golomona tana Tamasa, ko na nongoro golomona isa sa na Karisito gu.

³ Tana Karisito qai takopu sira doru isisongo tavagigala beto na gigilai.

⁴ Na gINUANA qa pojaniGOU alepi sa vei ko ira na tinoni maike toni vapirunigou na dia paranga vavaivasianadi.

⁵ Ura na tiniqu sake korapa suvere tavitigou tugu sagou, ba na qua roroqu sa korapa tugu suvereona tamugou. Ko qa qera vivitigi sara tonai qa batia ara sa na toa vaigosoraina tamugou beto na miu rarange purana sa kole tana Karisito.

Na Toa Pugelena Tana Karisito

⁶ Ego qu tei isongia tu agou sa na Karisito i Jisu na Bangara, ko kopira mu toania sa na uana garona tana.

⁷ Mu bagere vakori beto mu turu vamauru tana, beto mu turu vamaurunia na miu rarange vei isa

qu tavagigalainia, beto mi pugele nyonyogou na paranga jongana.

⁸ Mu vabalau kita mai toni vapinausunigou na dia gigalai kokobadi beto na nyonyoravadi. Na gigalai vei aipira sa qai koko lame vei pa uana tututi tadira na tinoni gu beto na vaivagigalai gogoborodi veveina na kasia gusu gu sa aipira, goto nake koko veidi tana Karisito.

⁹ Ura tana Karisito sa kole tinoni sa na pugelena na toa tinamasa.

¹⁰ Ko agou sa qu tekua na toa pugelena tonai qu tekua isa, isa sa kole makele are tadira doru gagala qai bangara beto tadira sa poredia neqi.

¹¹ Tonai qu tekua isa sa qu tapoberia agou sa nake pobe sa roitinia na lima tinoni, goto na pobe sa ulu palenia tu na toa sa kolea na neqi tana sela, ko na pobe isa sa na Karisito tu sa roitinia.

¹² Ura qu tagolomo tavitia na Karisito sagou totonai qu tapaputaiso beto totonai tugu sa qu tavaturu mule tavitia isa totonai qu rangea agou sa na neqi tana Tamasa, isa sa vaturu mulea pana mate sa na Karisito.

¹³ Totonai qu korapa tinoni matemiu pana sela beto pana tinimiу sake tapobe agou, na Tamasa sa mekarai vaturu mule tavitinigou na Karisito sa agou. Isa sa taleosoniria sira dorudi noda sela,

¹⁴ sa jiraka piara pale isa sa na pepa kutina na oda lilipu sa turu kanagita tataviti ira na vavaudi na lilipu, ko sa teku varijo palea sa na pepa kutina na lilipu api ko sa pata palenia pa korosi.

¹⁵ Sa ujolo vagagale palea na dia neqi sira na gagala poredia neqi ko qai bangara, beto sa

vakilasa vakekearia pana vaikamu beto sa toni veiniria na kana tavakilasadi.

¹⁶ Ko sa vei sa agou muke vamalumia mule na goto tinoni ko mi pitunigo na tetekuna beto na buku, babi pana kalena na rane poreveveidi, na popu korega, babi na rane Minere.

¹⁷ Ira na sakasava aipira sa na ongudi gu ira na sakasava qai tuti lame liligu, goto na tinonina sa na Karisito tu.

¹⁸ Mu vabalau kita kaki mai teku variunigou na miu pinia sira qai tekunidia qeqlera sa na vavaikete muleniriamekadi beto na vavatarasaedi ira na mateana. Na tinoni vevei ira sa qai vavaqataniria sira na dodogoro qai batiria, beto kepore laona sa na roqudi sa vavalavatainianaroroqu goborodi,

¹⁹ beto qaike aru tamana vamauru tana Karisito. Na Karisito isa sa na batuna na ekelesia, ko isa sa vatetekua sa na tinina beto sa aru vaikamuniria pana ia vavajokelaidi sira na okokoto kokobu tini ko na tini sa ijokonia sa na ijoko tana Tamasa.

Na Toa Koregana Tana Karisito

²⁰ Qu tei mate tavitia tu na Karisito ko qu tei taruvataniria tu sira vaivagigalai gogoborodi veveina na kasia gusu sagou. Ko ai sa vei sa kale pu korapa tu toania agou sa na toa kasia gusu ko qu korapa tu tutiria sira na vavanau vevei aipira,

²¹ *<<Muke arua api! Muke gani podekia isa! Muke uliria pori!>>?*

²² Na suqtu aipira sa na veveidi gu na sakasava qaike ruavo ikeredi tonai qai tateku, beto na

vinaturu beto na vaivagigalai tadira na tinoni gu sa aipira.

²³ Qai doro vei na gigalai tuvisidi sa aipira ura qai nyoroguania na vinatarasae neqina, qai doro vaitketai muleniria mekadi, beto qaike memenia na tetekuna na tinidi. Ba na vavanau aipira sa qaike boka tokania na tinoni ko mina aru muleniria ira na ona nyorogua ikikeredi.

3

¹ Ko qu tei mekarai turu mule tavitia tu na Karisito sagou, ko sa vei isa sa mu nyaqoria agou sira tu na sakasava pa nulu ketakoi sa tavatoqo na Karisito pa kale matuana na Tamasa.

² Mu roqu totoniria sira na sakasava pa nulu, nake sakasava pa peso.

³ Ura qu tei mate tu sagou, ko kopira tana Tamasa tu sa kole golomo tavitia na Karisito sa na toa tamugou.

⁴ Ko tonai mina bola votu sa na Karisito, isa na toa tamugou, poni sa agou ba muna somana bola votu tavitia tugu sisa ko muna somana isongia agou na ona malakapi.

Na Toa Leluna beto na Toa Koregana

⁵ Ko sa vei sa mu vamateria sira na nyorogua tana pa peso qai kole pa miu toa, vevei na aru vabosi, na roiti valulasa, na nyonyorogua vavabosi, na nyonyorogua ikikeredi, beto na isisongo muino sakasava-ura na muino isiongo sa na vatarasaena na tamasa sesekena.

⁶ Ira na toa lulasadi aipira sa sa korapa lamenia na kokora tana Tamasa tadira qaike vatabea isa.

⁷ Perangaina agou ba qu somana tutiria tu sa na toa vevei aipira tonai qu toaniria sa na toa lulasadi vei ira.

⁸ Ba kopira sa mu loa paleria agou sira dorudi na roiti ikikeredi pira: na vavaikuo, na vavaikokora, na vavaiikerai lao lame, na vavaipoja vivikere, beto na vavavukele goboroniria na paranga qaike garo.

⁹ Muke vaisesake lao lame, ura qu tei ulu vagore palenia tu agou sa na toa leluna beto doru ona uana ikikeredi

¹⁰ beto ko qu tei vasaea tu agou sa na toa koregana isa sa korapa tabei vakorega ko mu isongia sa na gigila vatalea agou sa na kirena isa sa vapo-daka na toa koregana.

¹¹ Ko pana toa koregana api sa kepore sa na tinoni karovodi babi na tinoni Jiu, na tapobedi babi nake tapobedi, na tinoni karovodi, na tinoni pirudi, na pinausu babi na tinoni taruvatadi; goto doruna sa na Karisito gu beto na Karisito gu sa kole tadira dodoru.

¹² Na ona tinoni tavilena na Tamasa, na liosomiu beto sa roroqugou isa sagou. Ko sa vei isa sa mu toania agou sa na toa vairoqu, na vajongana lao tadira na tinoni, na vaiketai mule, nake sasuru gobororia ira na tinoni, beto na vera vamomoso.

¹³ Mu doro vajola pale na sela tana goto tinoni beto mu mekarai vaitaleosae vei bi koleona sa kaki vaipaparanga pa vaikorapaimiu. Na Bangara sa taleosonigou sagou ko agou ba mu taleosonia tugu na goto tinoni.

¹⁴ Tadira doru uana aipira sa mu vaokoto laonia sa na vairoqu, isa sa sa aru vaigosorai vataleniria doru sakasa.

15 Na bule tana Karisito sa mi totolinia na bulomiu, na bule isa na gINUANA sa kukunigou na Tamasa ko qu mekarai kame tinoni. Ko mu paranga jongana lao tana Tamasa.

16 Na paranga tana Karisito mi toa masuru vatale tamugou, tonai qu vaivagigalai beto qu paranga vaivabalaupana uana tavagigala, beto tonai qu kera paranga jongana laoniria tana Tamasa pa bulomiu sira na kera vinatarasae, na kera lotu, beto na kera tabunadi.

17 Beto doru roiti muna roitiniria, bi pana paranga babi pana uana, sa mu roitiniria pana isongona na Bangara i Jisu beto mu paranga jongana lao tana Tamasa na Tamada ura na tinoni tana Karisito sa gita.

Na Uana pana Toa Koregana

18 Agou na rerekoviiva, mu tuti viketairia sira na marenemiu ko mu toania sisa vei sa garo pana tutina na Bangara.

19 Agou na marene iviva, mu roroquria sira na maqotamiu ko muke koti sasasururia.

20 Agou na koburu, mu vataberia pana doru sakasava sira na tinamiu na tamamiu, ura isa sa na uana sa vaquerai na Bangara.

21 Agou na tamadi, sa muke vavatagigiriria sira na tumiu, ura muna veiniria sa kode mai munyala pana dia popodeke.

22 Agou na pinausu, mu vataberia pana doru sakasava sira na miu bangara pana toa tini. Nake tonai gu qai korapa dogoro kopunigou sa muna roiti vatale ko vei ko bai qeranigou ira na tinoni

bugu, goto mu roiti pana bulo kaberena beto mu pangania sa na Bangara.

²³ Doru roiti qu roitiniria sa mu roiti vataleniria pana bulo jongana, vei qu korapa roiti vaniria nake tinoni goto na Bangara tu.

²⁴ Ura qu tei gigilai tu agou sa na Bangara tu mina vanigou sa na pinia isa sa kopu vaniria ira nona tinoni. Na Bangara na Karisito tu sa qu korapa nabulunia agou.

²⁵ Ura na tinoni sa roitinia na roiti ikikeredi sa mina tavakilasania tugu isa sira na roiti ikikeredi sa roitiniria, ura na Tamasa sake toka kalenia kai tinoni.

4

¹ Agou na bangara, mu vadogoroniria isa sa tuvisi beto sa pada sira na miu pinausu, ura qu gigilaimiu sa agou ba sa korapa suvereona pa noka sa na miu Bangara.

Na paranga vaivaneqi

² Mu totokai na vavara, mu suvere gegele pana vavara beto mu vasomanania na paranga jongana.

³ Agei ba mu vavara tokanigei tugu, ko na Tamasa mi revanga vanigei na atakamana tana paranga ko me boka vaqatania agei sa na nongoro golomona na veveina na Karisito, isa na nongoro sa qa tapiu talenia ara.

⁴ Ko mu vavara tokanisiu ko ma vakabere vatalea ara sa na nongoro golomona isa, isa vei sa pada ko mana parangania ara.

5 Mu toania na toa tavagigalana tonai qu suvere tavitiria ira qaike vasosotoa na Karisito ko mu aloa na totoso.

6 Na miu vavukele paranga sa mi vavagua doru totoso beto mi lilingi vavagegoai, ko mu gigalai oeniria na oe tuvisina sira na goto tinoni.

Na Paranga Vinaokotona

7 Doru vavakato veveiqu ara sa kode i Tukikosi tu mina ule vanigou. Isa sa na tavitida qe qeranria, na nabulu tarangena, beto sa somana nabulu tavitigei agei pana roiti tana Bangara.

8 Isa sa qa garunu laonia ara tamugou sisa, ko mu gigilai agou ai qe korapa veveigamei sagei ko mi tavaneqi na bulomiu.

9 Na tinoni sa lao tavitia isa si Onesimasi, isa kai miu tinoni tugu agou, na tinoni tarangena beto agei ba qe qeranria sisa. Ira karu sa kode mai vavakato vanigou sa doru sakasava na veveimei agei lani.

10 I Arisitakosi, isa sa korapa tapiu tavitisu ara, sa valaoa nona roroqu lavata tamugou sau. Beto vei tugu i Maka na tasina vakarovo i Banabasi. Ko na veveina i Maka sa qu tei tekua tu sa na garunu veveina isa, ko vei mina lame kamugou poni sa mu vakamu vatalea.

11 I Jisu, kai isongona si Jasitasi, ba sa garunu laonia tugu nona roroqu lavata tamugou. Aipira gu sira na tinoni Jiu qai vasosotoa na Karisito beto qai mekarai roiti tavitisu ara ko mi tavalamē na binangara tana Tamasa. Ko qai vamanotosiu ara sira pira.

12 I Epaparasi, isa kai miu tinoni tugu agou beto na nabulu tana Karisito i Jisu, ba sa valaoa nona

roroqu lavata tamugou. Doru totoso sa vaipera vivivanigou pana vavara ko mu turu vamauru vei na tinoni matuamiu beto ko mu tavapugelenia doru nyorogua tana Tamasa sau sisa.

¹³ Ara qa batia ko mana boka pojaniegu gu sa isa sa roiti ngangali vanigou agou beto ira na tinoni pa Laodikeia beto pa Hierapolis.

¹⁴ I Luke, na dokita jojonga tamigei, beto i Demasi qai garunu laonia na dia roroqu lavata tamugou.

¹⁵ Mu vakarovia na mei roroqu lavata tadira na tinoni tana Karisito pa Laodikeia beto tai Numipa beto na ekelesia qai vavaikamu pa rumu tana.

¹⁶ Pa liguna muna tiroa agou sa na leta api poni sa mu vajola laoa ko mai tiroa mule ira na ekelesia pa Laodikeia. Beto agou ba muna tiroa tugu vei sa na leta mai vajola lamea ira na tinoni tana Karisito pa Laodikeia.

¹⁷ Beto aipira muna poja veinia si Akipasi, <<Ao mu vaokoto vatalea sa na roiti ninabulu sa vanigo na Bangara,>> munagunia.

¹⁸ Ara, Paula, qa kutinia pa limaques mekaqu sa na qua roroqu lavata api. Muke koroto roqua sa ara sa qa korapa tapiu.

Na vairoqu vaialona mi vavaburogou agou.

**Luqa Full Bible
The Holy Bible in the Lungga language of the Solomon Islands**

copyright © 2024 The Seed Company and Islands Bible Ministries

Language: Luqa (Lungga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

5d1e81f5-a5ad-515f-b060-b232902280e1